

Κρατικές ενισχύσεις: Η Επιτροπή εγκρίνει την παράταση του συμβατού με την αγορά καθεστώτος προστασίας περιουσιακών στοιχείων για τις τράπεζες στην Ελλάδα

Βρυξέλλες, 9 Απριλίου 2021

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ενέκρινε την παράταση ενός υφιστάμενου ελληνικού καθεστώτος που αποσκοπεί στη στήριξη της μείωσης των μη εξυπηρετούμενων δανείων των ελληνικών τραπεζών, με το σκεπτικό ότι δεν περιέχει καμία κρατική ενίσχυση.

Το υφιστάμενο καθεστώς προστασίας περιουσιακών στοιχείων (το οποίο έχει την ονομασία «Ηρακλής») εγκρίθηκε από την Επιτροπή τον [Οκτώβριο του 2019](#), για αρχική διάρκεια 18 μηνών. Η Ελλάδα κοινοποίησε στην Επιτροπή το σχέδιό της να παρατείνει το καθεστώς για άλλους 18 μήνες, έως τον Οκτώβριο του 2022.

Η Επιτροπή διαπίστωσε ότι, στο πλαίσιο του παραινουμένου καθεστώτος, το ελληνικό Δημόσιο θα συνεχίσει να αμείβεται σύμφωνα με τους όρους της αγοράς για τον κίνδυνο που θα αναλάβει όταν παρέχει εγγύηση στο τμήμα τιτλοποίησης μη εξυπηρετούμενων δανείων με την υψηλότερη εξοφλητική προτεραιότητα.

Εάν ένα κράτος μέλος παρεμβαίνει ως ιδιώτης επενδυτής και αμείβεται για τον κίνδυνο που αναλαμβάνει όπως θα έπραττε ένας ιδιώτης επενδυτής, οι παρεμβάσεις αυτές δεν συνιστούν κρατική ενίσχυση. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι το παραινουμένο μέτρο που θέσπισε η Ελλάδα δεν ενέχει κρατική ενίσχυση κατά την έννοια των κανόνων της ΕΕ.

Η εκτελεστική αντιπρόεδρος, κ. Μαργκρέτε **Βέστεϊγιερ**, αρμόδια για την πολιτική ανταγωνισμού, δήλωσε: *Χαιρετίζω την παράταση του σχεδίου «Ηρακλής», το οποίο υπήρξε ήδη εξαιρετικά πετυχημένο δίνοντας μια λύση συμβατή με την αγορά για την αφαίρεση των μη εξυπηρετούμενων δανείων από τους ισολογισμούς των ελληνικών τραπεζών, χωρίς την παροχή ενίσχυσης ή τη στρέβλωση του ανταγωνισμού. Με αυτόν τον τρόπο οι ελληνικές τράπεζες θα μπορέσουν να συμβάλουν πλήρως στην ανάκαμψη της ελληνικής οικονομίας».*

Το σχέδιο «Ηρακλής» επιδιώκει να διευκολύνει τις τράπεζες να τιτλοποιούν και να αφαιρούν τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια από τους ισολογισμούς τους. Στο πλαίσιο του σχεδίου αυτού, ένας μεμονωμένης διαχείρισης φορέας τιτλοποίησης θα αγοράζει μη εξυπηρετούμενα δάνεια από την τράπεζα και θα πωλεί τίτλους σε επενδυτές. Το κράτος θα παρέχει την εγγύηση του Δημοσίου για τους τίτλους υψηλής εξασφάλισης του φορέα τιτλοποίησης, οι οποίοι είναι χαμηλότερου κινδύνου. Σε αντάλλαγμα, το Δημόσιο θα λαμβάνει αμοιβή σύμφωνη με τους όρους της αγοράς. Στόχος είναι η προσέλκυση ευρέος φάσματος επενδυτών και η στήριξη των τραπεζών στις συνεχιζόμενες προσπάθειές τους να μειώσουν το ύψος των μη εξυπηρετούμενων δανείων στους ισολογισμούς τους.

Μετά τη θέσπιση του καθεστώτος τον Οκτώβριο του 2019, οι ελληνικές τράπεζες έχουν σημειώσει σημαντική πρόοδο όσον αφορά τη μείωση του αποθέματος των μη εξυπηρετούμενων δανείων τους. Ειδικότερα, η Ελλάδα εκτίμησε ότι, ως αποτέλεσμα της θέσπισης του καθεστώτος, το ποσοστό των μη εξυπηρετούμενων δανείων είχε μειωθεί από 43 % στο τέλος του 2019 σε 27 % στα τέλη Μαρτίου 2021. Η παράταση του καθεστώτος για άλλους 18 μήνες θα βασιστεί στη μέχρι τώρα επιτυχία του, καθώς οι τρέχουσες αιτήσεις για το καθεστώς τιτλοποίησης ανέρχονται συνολικά σε 31,3 δισ. EUR (ακαθάριστη λογιστική αξία) μη εξυπηρετούμενων δανείων.

Από την αξιολόγηση της Επιτροπής προέκυψε ότι οι κρατικές εγγυήσεις θα παρέχονται έναντι αμοιβής με όρους της αγοράς ανάλογα με τον κίνδυνο που αναλαμβάνεται, δηλ. όπως θα ήταν αποδεκτό για έναν ιδιώτη επιχειρηματία υπό τους όρους της αγοράς. Όπως και κατά τους πρώτους 18 μήνες εφαρμογής του σχεδίου «Ηρακλής», αυτό εξασφαλίζεται ιδίως από τα ακόλουθα στοιχεία:

- Πρώτον, ο **κίνδυνος για το κράτος θα είναι περιορισμένος**, δεδομένου ότι η κρατική εγγύηση ισχύει μόνο για το τμήμα ανώτερης εξασφάλισης των τίτλων που πωλεί ο φορέας τιτλοποίησης. Ένας εγκεκριμένος από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα ανεξάρτητος οργανισμός αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας θα καθορίζει τη διαβάθμιση του τμήματος ανώτερης εξασφάλισης.

- Δεύτερον, η κρατική εγγύηση για το τμήμα ανώτερης εξασφάλισης θα τίθεται σε ισχύ μόνον εάν το ήμισυ και πλέον των μη εγγυημένων επισφαλών τμημάτων έχει πωληθεί επιτυχώς σε ιδιώτες συμμετέχοντες στην αγορά. Με τον τρόπο αυτό θα διασφαλίζεται ότι η κατανομή των κινδύνων των διαφόρων τμημάτων θα **δοκιμάζεται και θα επιβεβαιώνεται από την αγορά προτού το Δημόσιο αναλάβει οποιονδήποτε κίνδυνο**.
- Τρίτον, η **αμοιβή του Δημοσίου για τον κίνδυνο που αναλαμβάνει θα είναι σύμφωνη με τους όρους της αγοράς**. Το τέλος εγγύησης θα βασίζεται σε δείκτη αναφοράς της αγοράς και θα αντιστοιχεί στο επίπεδο και τη διάρκεια του κινδύνου που αναλαμβάνει το Δημόσιο όταν χορηγεί την εγγύηση. Τούτο σημαίνει ότι το καταβαλλόμενο τέλος εγγύησης αυξάνεται με την πάροδο του χρόνου ανάλογα με τη διάρκεια του ανοίγματος του κράτους. Η εν λόγω διάρθρωση των τελών, καθώς και ο διορισμός εξωτερικού διαχειριστή, αποσκοπούν στην αύξηση της αποτελεσματικότητας της ρύθμισης των μη εξυπηρετούμενων δανείων και της πιθανότητας ανάκτησής τους.

Όλα αυτά τα στοιχεία εξακολουθούν να τηρούνται στο παρατεινόμενο καθεστώς. Σε αυτή τη βάση, η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι το μέτρο εξακολουθεί να μην περιέχει στοιχεία κρατικής ενίσχυσης κατά την έννοια των κανόνων της ΕΕ για τις κρατικές ενισχύσεις.

Ιστορικό

Τα κράτη μέλη έχουν διάφορες δυνατότητες να εφαρμόζουν μέτρα για τα απομειωμένα περιουσιακά στοιχεία με σκοπό τη ρύθμιση των μη εξυπηρετούμενων δανείων σύμφωνα με τους κανόνες της ΕΕ τόσο με χρήση κρατικής ενίσχυσης όσο και χωρίς αυτή.

Η Επιτροπή εκπόνησε ένα [σχέδιο](#) που παρέχει στα κράτη μέλη πρακτικές, μη δεσμευτικές κατευθυντήριες γραμμές για τον σχεδιασμό και τη θέσπιση μέτρων για τα απομειωμένα περιουσιακά στοιχεία. Το σχέδιο αυτό αποσαφηνίζει τον επιτρεπόμενο σχεδιασμό των εταιρειών διαχείρισης περιουσιακών στοιχείων που λαμβάνουν κρατική στήριξη –όπως ο φορέας ειδικού σκοπού στο υπό εξέταση καθεστώς– σύμφωνα με το νομικό πλαίσιο της ΕΕ, ιδίως με την [οδηγία για την ανάκαμψη και εξυγίανση των τραπεζών](#) (BRRD), τον [κανονισμό για τον Ενιαίο Μηχανισμό Εξυγίανσης](#) (SRMR) και τους κανόνες της ΕΕ για τις κρατικές ενισχύσεις.

Η επιλογή του είδους της παρέμβασης εναπόκειται στο κράτος μέλος, το οποίο και αποφασίζει πάντοτε εάν θα χορηγήσει οποιαδήποτε κρατική ενίσχυση. Η Επιτροπή, ως ο φορέας που είναι αρμόδιος για τον έλεγχο των κρατικών ενισχύσεων της ΕΕ, πρέπει να διασφαλίζει ότι κάθε μέτρο που εφαρμόζεται είναι σύμφωνο με τους κανόνες της ΕΕ. Εάν ένα κράτος μέλος επιλέξει να παρέμβει ως θα το έπραττε ιδιώτης επενδυτής, τότε η παρέμβασή του δεν συνιστά κρατική ενίσχυση και δεν εμπίπτει στον έλεγχο των κρατικών ενισχύσεων της ΕΕ.

Τον [Φεβρουάριο του 2016](#), η Επιτροπή ενέκρινε, βάσει των κανόνων περί κρατικών ενισχύσεων της ΕΕ, ένα καθεστώς εγγυήσεων του ιταλικού Δημοσίου για τη διευκόλυνση της τιτλοποίησης μη εξυπηρετούμενων δανείων (Fondo di Garanzia sulla Cartolarizzazione delle Sofferenze - GACS). Το καθεστώς αυτό, το οποίο είναι παρόμοιο με το σχέδιο «Ηρακλής» η παράταση του οποίου εγκρίθηκε σήμερα, παρατάθηκε για τελευταία φορά στις [27 Μαΐου 2019](#). Έως τον Φεβρουάριο του 2021, το καθεστώς GACS είχε αφαιρέσει περίπου 74 δισ. ευρώ (ακαθάριστη λογιστική αξία) μη εξυπηρετούμενων δανείων από το ιταλικό τραπεζικό σύστημα.

Η μη εμπιστευτική έκδοση αυτής της απόφασης θα δημοσιευθεί με αριθμό υπόθεσης SA.62242 στο [μητρώο κρατικών ενισχύσεων](#) στον ιστότοπο της ΓΔ [Ανταγωνισμού](#) αφού διευθετηθούν τυχόν ζητήματα απορρήτου. Οι νέες δημοσιεύσεις αποφάσεων για τις κρατικές ενισχύσεις στο διαδίκτυο και στην Επίσημη Εφημερίδα αναρτώνται στο [Competition Weekly e-News](#) (εβδομαδιαίο ηλεκτρονικό δελτίο για τον ανταγωνισμό).

IP/21/1661

Αρμόδιοι επικοινωνίας:

[Arianna PODESTA](#) (+32 2 298 70 24)

[Maria TSONI](#) (+32 2 299 05 26)

[Giulia ASTUTI](#) (+32 2 295 53 44)

Ερωτήσεις του κοινού: [Europe Direct](#) τηλεφωνικά [00 800 67 89 10 11](#) ή με [ηλεκτρονικό μήνυμα](#)